

Södermalms stadsdelsnämnd

2021-03-25

Ärende 14

Remiss av Krav på kunskaper i svenska och samhällskunskap för svenskt medborgarskap (SOU 2021:2)

Dnr SÖD 2021/60

Charlotte Lilja Pittuco m.fl. V

Särskilt uttalande

Vi delar uppfattningen att det är viktigt att människor som avser att permanent bosätta sig i Sverige inhämtar svenska språkkunskaper och grundläggande samhällskunskap. Det ökar möjligheter till självständig interaktion med samhället och bereder därmed goda förutsättningar till en bra integration samt att med god fart komma in i egen försörjning.

Förslaget som SOU 2021:2 lägger innebär ett paradigmskifte i hur Sverige historiskt sett på rättigheter. Med detta förslag villkoras rättigheter i samhället och betraktas som belöningar. Ett sådant skifte i synen på rättigheter får konsekvenser för alla i samhället. Vänsterpartiet motsätter sig en sådan utveckling. Det finns ingen beprövad forskning som visar att språkrav ger positiva effekter för utveckling av språkkunskap. Istället är det andra faktorer som påverkar möjligheten till effektiv språkinläring. Exempelvis är en förutsägbar tillvaro över tid en trygghetsfaktor som bidrar starkt till god språkutveckling och förståelse till samhällets uppbyggnad. Forskningen visar däremot att tidigt erbjuda vuxna och barn möjlighet till undervisning av god kvalitet är väl investerade resurser.

Forskningen visar också att språkrav som ett villkor för att få svenskt medborgarskap riskerar leda till lägre, fördröjd samt en mer selektiv naturalisering. Den forskning som gjorts om konsekvenserna av införandet av integrationskrav i bland annat Nederländerna och i Danmark bekräftar att sannolikheten är stor att en åtgärd av detta slag innebär försämrade möjligheter till inkludering i samhället. Framför allt skulle de lågutbildade kvinnorna drabbas hårdast. Den grupp kvinnor som saknar en utbildning från sitt hemland och som idag är långt från svensk arbetsmarknad riskerar att exkluderas i högre grad med detta förslag. Med en barnkonsekvensanalys förmodas barnen påverkas negativt av att vårdnadshavare har starkt kringskurna möjligheter till interaktion i samhället.

Ur ett demokratiskt perspektiv kan förslaget om att villkora medborgarskap på detta sätt medföra att utlandsfödda som är permanent bosatta i Sverige sedan många år kan komma att sakna rösträtt i riksdagsvalen. Nationell och internationell forskning visar att medborgarskap är en katalysator för en bättre ställning på arbetsmarknaden och för individens politiska och sociala engagemang.

Vänsterpartiets ambition är generellt att bygga ett inkluderande samhälle genom att minska klyftorna. Det är inte integrationspolitiken som har misslyckats i Sverige år 2021 – det är jämlikhetspolitiken som har misslyckats.